Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я
СМЕТНА ПАЛАТА

РЕШЕНИЕ № 39 – ДПК

Днес, 15.07.2026 г., в град София, Сметната палата на Република България, в състав:

Председател: Димитър Главчев
Заместник-председател: Маргарита Николова
Заместник-председател: Силвия Кърдрева
Член: Даниела Въткова-Милушева
Член: Мария Илиева

УСТАНОВИ:

Постъпило е становище от дирекция „Превенция на корупцията“ относно проект на Решение на Министерския съвет за съгласуване на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, с вх. № 03-00-41/29.06.2026 г. по описа на Сметната палата, без предложения по отношение на корупционния риск.

Със законопроекта се цели да се изпълни етап от мярка 226а „Мерки за борба с корупцията и повишаване на интегритета“ от Реформа С10.R2 „Противодействие на корупцията“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

Въвежда се механизъм за проверка на почтеността на държавните служители, заемащи длъжности с висок корупционен риск в централната изпълнителна власт. Идентифицирането на позиции, изложени на висок риск от корупция, се налага с оглед предотвратяване на корупционни прояви преди тяхното фактическо възникване, имайки предвид и факта, че решенията на тези служители често не подлежат на наблюдение и одобрение от независим орган, което засилва субективния фактор. В тази връзка се предвижда въвеждането на тестове за почтеност, които да се провеждат при назначаване, при повишаване на по-висока длъжност и при констатирана необходимост при извършена проверка от инспекторатите по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията.

Предвижда се осигуряване на функционална независимост на инспекторатите по чл. 46 и 46а от Закона за администрацията, чрез ограничаване на делегирането на правомощия от органа по назначаването спрямо посочените звена. Промяната е в отговор на препоръките от Доклада на ГРЕКО за оценка на България от Петия кръг „Предотвратяване на корупцията и насърчаване на почтеността в централното управление (висшите държавни длъжности) и правоохранителните органи“. Предложенията са и във връзка с констатациите на Европейската комисия в годишните доклади за България, изготвяни в рамките на Механизма за върховенство на закона, включително и в съответствие с разпоредбите на Директива 2026/2021 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2026 година относно борбата с корупцията.

Засилва се функцията на стипендиантската програма в държавната администрация, като се предоставят гъвкави условия за провеждането на програмата, с цел да се привлекат и

задържат млади хора със специфична експертиза и квалификация, както и да се преодолее недостигът на експерти от определени специалности в администрацията.

Промените целят и подобряване на стратегическата насоченост и нормативната уредба на обученията за професионално и служебно развитие в държавната администрация, провеждани от Института по публична администрация.

Измененията в Закона за държавния служител предвиждат също и въвеждане на възможността за работа от разстояние, с цел да се отговори на съвременните обществени и административни условия и на достигнатото ниво на развитие на публичната администрация, като същевременно се гарантира неговото съответствие със съвременните организационни стандарти. В тази връзка, работата от разстояние се утвърждава като ключов инструмент за модернизация на административните структури.

При анализа на законопроекта не се установиха предпоставки, генериращи корупционен риск.

След обсъждане на становището, на основание чл. 15, ал. 1, т. 1, чл. 46, т. 2, предл. първо и чл. 48, ал. 1, т. 7, предл. първо от Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, във връзка с § 3, ал. 4, и § 16, т. 4, б. „б“ и т. 14 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за противодействие на корупцията сред лица, заемащи публични длъжности, Сметната палата,

РЕШИ:

СЪГЛАСУВА проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, с изх. № 02.79-19/29.06.2026 г. по описа на Министерски съвет, без предложения относно наличието на корупционен риск.

СМЕТНА ПАЛАТА:

Председател: ……п…… /Димитър Главчев/

Заместник-председател: ……п…… /Маргарита Николова/

Заместник-председател:: …….……п……./Силвия Кърдрева/

Член: ……п…….. /Даниела Вътkова-Милушева/

Член: ……п…..……..……..... /Мария Илиева/